

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 99: 1 Вересня – 30 Вересня 2023

1. Кабінет Міністрів розробив вимоги до місць тимчасового проживання ВПО

1 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №930](#), якою затвердив Порядок функціонування місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Порядок є першим нормативно-правовим актом такого типу, який визначає:

- механізм утворення місць тимчасового проживання ВПО;
- мінімально необхідні вимоги для життєзабезпечення ВПО.

Загальні засади користування приміщеннями	На підставі ДОГОВОРУ , який укладається: <ul style="list-style-type: none">• до заселення у виділене приміщення тимчасового проживання або протягом 30 днів з дня заселення;• строком на шість місяців з можливістю продовження на такий самий термін.
Стандарти проживання	Приміщення повинні бути розділені на: <ul style="list-style-type: none">• місця загального користування: обладнані умовами, що відповідають потребам тимчасового проживання, в тому числі місцями для:<ul style="list-style-type: none">○ зустрічей;○ дозвілля;○ дистанційного навчання дітей;○ надання соціальних, адміністративних та побутових послуг.• кімнати зі спальними місцями (ліжко-місце), в яких враховано:<ul style="list-style-type: none">○ поділ за статевою ознакою (винятки - для сімей);○ не більше чотирьох ліжок в одній кімнаті;○ площа на одне ліжко - не менше 6 квадратних метрів.

Безбар'єрність	Приміщення повинні бути обладнані засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.
Санітарно-гігієнічні норми	<ul style="list-style-type: none"> • щонайменше один душ/ванна на кожні 12 осіб • один туалет на кожні 10 осіб • санвузли розділені за статтю та обладнані замками/засувками • щонайменше один душ/ванна та один туалет, обладнані для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення • дві пральні машини та одна сушарка на кожні 20 осіб
Безпека та захист	Приміщення повинні бути обладнані щонайменше базовим бомбосховищем та/або розташовуватися в межах 500 метрів від укриття. Укриття повинно мати щонайменше таку саму місткість, як і місце тимчасового проживання.

2. Кабінет Міністрів вніс зміни до Порядку здійснення компенсації витрат на тимчасове проживання ВПО

Довідка: 19 березня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову № 333](#), яка надає можливість домогосподарствам, що приймають ВПО, отримати відшкодування витрат, пов'язаних з проживанням.¹ Процедура була досить загальною, що призводило до неоднозначності трактувань та колізій у застосуванні положень.

Подальші зміни: 1 вересня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №936](#), якою вніс зміни до Порядку компенсації. Зміни стосуються проведення перевірок та усунення деяких суперечливих аспектів.

	Початковий текст	Текст зі змінами
Інспекційні відвідування	Передбачено проведення інспекційних відвідувань місць проживання ВПО, але процедура залишилася незрозумілою.	<ul style="list-style-type: none"> • Передбачено, що інспекційне відвідування здійснюється за рішенням органів виконавчої влади. • Результати такої перевірки мають бути відображені у формі письмового акта (довільної форми).

¹ Див. [Правовий бюлетень Данської Ради Випуск 78](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

		<ul style="list-style-type: none"> Результати повинні надаватися Міністерству реінтеграції та Товариству Червоного Хреста України щомісячно.
Строки передачі даних	Міністерство реінтеграції надсилає оброблену інформацію до Товариства Червоного Хреста (ТЧХ) України - терміни не передбачені.	Обмін даними має відбуватися не пізніше 20-го числа місяця, наступного за звітним.
Запит даних	Товариство Червоного Хреста України виплачує компенсацію виключно на основі даних, наданих Міністерством реінтеграції – порядок уточнення даних не передбачено.	Товариство Червоного Хреста України запитує додаткові дані у Міністерства реінтеграції для виправлення будь-яких помилок, які можуть перешкодити виплаті компенсації.

3. Міністерство юстиції затвердило Порядок подання електронного звернення про надання безоплатної правничої допомоги

Передумови: 10 квітня 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №3022-IX](#), яким вносить зміни у доступ до безоплатної правової допомоги. Серед інших змін, поправка створила можливість подання електронних звернень з метою отримання безоплатної правничої допомоги.²

Останні події: 18 серпня 2023 року Міністерство юстиції оприлюднило [Наказ №2994/5](#), яким затвердило Порядок подання електронного звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги (БВПД). Ця зміна має особливе значення для осіб, які мали обмежений доступ до БВПД, наприклад, для мешканців непідконтрольних уряду територій (НПУТ), українців за кордоном та осіб з інвалідністю.

Кроки для подання електронної заяви:

Загальна процедура	Хто може подати заяву	<ul style="list-style-type: none"> Особа, яка звертається за послугою; її/його законний представник.
	Як надіслати заяву	Заява надсилається на офіційну електронну адресу центру з надання безоплатної правничої допомоги із використанням електронного підпису. ³

² Див. [Правовий бюлетень Данської Ради Випуск 94](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

³ Електронний підпис або кваліфікований електронний підпис (КЕП) використовується для підписання електронних документів або отримання доступу до державних послуг і може бути отриманий як онлайн, так і особисто. При особистому зверненні електронні підписи надаються, зокрема, Державною податковою службою. Отримати електронний підпис онлайн ще зручніше, наприклад, використовуючи додаток «Дія».

<p>Що потрібно зазначити у заяві</p>	<p>В електронній заяві особа вказує:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прізвище, ім'я, по батькові (за наявності); • місце проживання (перебування); • поштову адресу, на яку може бути надіслана відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку; • суть правового питання; • назва категорії суб'єкта права на безоплатну вторинну правничу допомогу.⁴
<p>Що робити, якщо неможливо отримати електронний підпис</p>	<p>У разі неможливості використання електронного підпису, особи надсилають скановану копію (фотокопію) звернення зі звичайним підписом особи. У такому випадку буде застосована процедура ідентифікації.</p>
<p>Виняток: для осіб, які наразі проживають в зоні активних бойових дій або НПУТ</p> <p>Процедура ідентифікації</p>	<p>Процедура ідентифікації особи заявника:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проводиться за допомогою відеоконференції. • Під час відеоконференції особа має пред'явити документи, що посвідчують особу та підтверджують її громадянство України, а також документи, що підтверджують її право на безоплатну вторинну правничу допомогу. • Під час проведення відеоконференції здійснюється відео- або фотофіксація особи.
<p>Зверніть увагу: при відновленні контролю уряду над територіями або після виїзду з зони активних бойових дій/НПУТ оригінал такої заяви та засвідчені копії документів подаються до Центру надання безоплатної правничої допомоги особисто або через уповноважену особу.</p>	

⁴ Ці дані надаються у суворій відповідності до переліку, наведеного [у ст. 14 Закону України "Про безоплатну правничу допомогу"](#). Факт належності до певної категорії підтверджується відповідним документом. Документ також підписується і надсилається разом із заявою.

4. Додаток «Дія» відобразатиме дані з Державного реєстру актів цивільного стану громадян

Довідка: Застосунок «Дія» був запущений наприкінці 2019 року як додаток для полегшення доступу до державних послуг. Протягом наступних років він поступово збільшував кількість даних та послуг, що надаються. У 2020 році у застосунку «Дія» з'явилася можливість для батьків завантажувати свідоцтва про народження своїх дітей.

Подальші зміни: 8 вересня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №961](#), якою розширив перелік послуг, що надаються через застосунок Дія, щоб полегшити процес поновлення документів та доступ до відповідних послуг.

Зокрема, стало можливим сформувати електронну версію актового запису, що міститься в Реєстрі актів цивільного стану громадян, за допомогою веб-порталу «Дія». Після формування документа він стає доступним у застосунку «Дія». Електронний документ формується разом з унікальним електронним ідентифікатором (QR-код, штрих-код, цифровий код) і не може бути використаний без нього.

Документи, які стають доступними для формування через «Дію»:

1. свідоцтво про народження дитини⁵;
2. свідоцтво про шлюб;
3. свідоцтво про розірвання шлюбу;
4. свідоцтво про зміну імені.

Електронні версії мають таку ж юридичну силу, як і паперові, і можуть використовуватися окремо. Електронна версія буде згенерована:

- безкоштовно;
- на вимогу фізичної особи, яка досягла 14-річного віку, щодо актового запису цивільного стану, складеного стосовно неї (звертаємо увагу, що, як і раніше, свідоцтво про народження дитини також може бути сформовано на вимогу батька або матері);
- послуга надається лише щодо відомостей, які містяться в Реєстрі та ідентифікуються за персональним номером облікової картки платника податків особи, щодо якої вона складена.

5. Профільні міністерства узгодили Типовий план повернення дітей та осіб, евакуйованих з інтернатних закладів

Довідка: Станом на 24 лютого 2022 року 37 будинків дитини виховували дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Станом на грудень 2022 року, через постійні обстріли, діти з 22 будинків дитини були

⁵ Якщо раніше можна було завантажити сертифікат, виданий у паперовому вигляді, то тепер документ може бути повністю сформований у цифровому вигляді.

евакуйовані в безпечніші місця в Україні або за кордон. У відповідь на це 1 червня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №546](#), якою затвердив Порядок евакуації та повернення дітей, які перебувають в інтернатних закладах.⁶

Подальші зміни: 9 серпня 2023 року Міністерство соціальної політики України, Міністерство з питань реінтеграції та Міністерство внутрішніх справ України підписали спільний [наказ №274-Н/215/651](#), яким затвердили типовий План повернення дітей.

Типовий план розробляється на обласному рівні у разі прийняття рішення про доцільність повернення дітей. Відповідні обласні адміністрації визначають відповідальних виконавців та строки виконання Плану.

Спільним наказом також затверджено Типовий акт обстеження стану і безпеки будівель та житлово-побутових умов інтернатного закладу.

Інші законодавчі зміни

- 1. Додатково продовжено до кінця осені термін подання заяв на отримання одноразової допомоги особами, які втратили врожай через руйнування Каховської ГЕС ([Постанова №980](#) від 12 вересня 2023 року)⁷**
- 2. Кабінет Міністрів погодив збільшення фінансування на забезпечення питною водою Дніпропетровської, Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей. Раніше ці області забезпечувалися водою з Каховського водосховища ([Розпорядження №794-р](#) від 12 вересня 2023 року)**
- 3. Кабінет Міністрів підтримав грант у розмірі 150 мільйонів доларів США від мультидонорського трастового фонду для реалізації проєкту «Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей» (НОРЕ) ([Розпорядження №864-р](#) від 29 вересня 2023 р.)**

⁶ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 95](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

⁷ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 97](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.